



# Gebruik maken van voordelen weidegang

**Henk van der Mheen en Herman Vermeer**

**Biologische varkenshouders geven drachtige en guste zeugen weidegang. Dit is goed voor de dieren en voor het imago van de sector. Daarnaast kan de grasopname een deel van het krachtvoer vervangen. Hoe is dit laatste voordeel het best te realiseren?**

Uit een praktijkinventarisatie bleek dat veel bedrijven moeite hebben om de graszode in de varkensweiden heel te houden. Dit is vaak een resultaat van hoge bezetting van de weide gecombineerd met weinig maatregelen om wroetschade te voorkomen. Dit vergroot het verlies van mineralen. Mest en urine die in de wei komen, worden namelijk nauwelijks benut voor grasproductie. Daarnaast groeit er in een omgewoete wei weinig gras. De voordelen van weidegang komen dan niet goed tot hun recht.

## **In stand houden grasmat**

In een onderzoek plaatsten we de zeugen vier uur in een wei met voldoende gras van goede kwaliteit. De dieren waren dan de eerste anderhalf uur druk aan het grazen. Daarna nam het grazen snel af en zochten de meeste dieren een comfortabele plek om te gaan liggen. Ze konden niet terug naar de stal, maar sommige dieren hadden wel de beschikking over een zandbak met nat of met droog zand. Deze bakken verminderden de wroetschade in het weiland met zo'n 60 %. Dieren die namelijk niet over een zandbak beschikten wroetten een stuk wei om om te gaan liggen. Als het warm was deden ze dit om af te kunnen koelen. Maar ook bij minder warm weer wroetten ze vaak om een comfortabele plaats te creëren.

In een ander onderzoek hadden zeugen beperkt of onbeperkt toegang tot de wei. Eén groep kon 24 uur per dag naar de wei, een andere groep kon alleen twee uur 's ochtends voor het voeren de wei in. De zeugen met beperkte toegang maakten gedurende die korte tijd veel intensiever gebruik van de wei. Hierdoor was er nauwelijks verschil in de totale tijd die de zeugen in de wei doorbrachten. In dit onderzoek konden de zeugen wel zelf terug naar de stal. Er ontstond hierdoor veel minder wroetschade dan in de proef waarbij de dieren in de wei moesten blijven. Het aanbieden van extra comfort op de verharde uitloop, zoals een koele ligplaats, verminderde de wroetschade in de wei en de tijd die de zeugen in de wei doorbrachten.

## **Inpassen grasopname in rantsoenen**

Als de zeugen gras opnemen kunt u de krachtvoergift verminderen. Dit is echter moeilijk in te passen in het management. Het bepalen van de gemiddelde grasopname en de vertering ervan wordt onderzocht (zie elders in dit praktijkkompas). Hiermee is de mogelijke vermindering van krachtvoer bekend. Maar ook de leeftijd en drachtigheidsstadium spelen een rol. Daarnaast is de variatie tussen zeugen een onzekere factor. Deze variatie blijkt in de praktijk erg groot te zijn, wat de inpassing van het gras in het rantsoen weer bemoeilijkt. We richten het onderzoek daarom ook op de vraag hoe die variatie te beïnvloeden is. Kunnen we ervoor zorgen dat alle zeugen in gelijke mate gras opnemen, middels de manier van aanbieden van gras: in de wei, in een ruif, of wellicht in de vorm van kuilgras.

Met al de resultaten van het weidegangonderzoek, gecombineerd met het onderzoek naar de vertering en benutting van gras, kunnen we op termijn aangeven op welke manier de weidegang van zeugen het best tot zijn recht komt.

